

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SKYRIUS

Lietuvos savivaldybių asociacijai
audrone.vareikyte@lsa.lt

2023-02- Nr. A51- /23(3.3.2.26E-SOP)
Į 2023-02-08 Nr. SAVP-93

DĖL PASTEBĖJIMŲ TEIKIMO

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo naujos redakcijos projektą (toliau – SPĮ projektas), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 10, 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VSĮ projektas), teikiame savo pastebėjimus:

1. siūlytume SPĮ projekto 2 straipsnyje apibrėžti 2 naujas sąvokas kompleksinė pagalba ir kompleksinės paslaugos, nes SPĮ projekte kompleksinė pagalba ir kompleksinės paslaugos naudojamos 18 kartų ir nėra aiškumo, kuo skiriasi šios dvi sąvokos ir ką jos apima;

2. SPĮ projekto 2 straipsnio 13 dalyje numatyta, kad „Socialinė globa yra asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai būtina nuolatinė specialistų priežiūra, siekiant tenkinti asmens poreikius“. Siūlome patikslinti (sukonkretinti), kokius asmens poreikius bus siekiama tenkinti, nes asmens poreikiai gali būti įvairūs (nuo gyvybiškai būtinų iki žalingų sveikatai) arba atsisakyti nuostatos papildymo – „siekiant tenkinti asmens poreikius“;

3. siekdami išvengti asmens bylų „stumdomo“ tarp savivaldybių, kai asmens deklaruotos ir gyvenamosios vietos savivaldybės yra skirtingos (dažnas atvejis), siūlome patikslinti SPĮ projekto 19 straipsnio 2 dalį, išbraukiant 1 punktą ir išdėstant 2 dalį taip: „Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus priima asmens (šeimos) deklaruotos (ne mažiau kaip 12 mėn.) gyvenamosios vietos savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, ar savivaldybės tarybos įgaliotas socialinių paslaugų įstaigos vadovas – dėl socialinės priežiūros paslaugų, susijusių su apgyvendinimu, ir dėl socialinės globos skyrimo, sustabdymo ir nutraukimo“. Atitinkamai reikėtų patikslinti SPĮ projekto 14 straipsnio 1 dalį, kad Savivaldybės institucijos atsako už socialinių paslaugų teikimo savo savivaldybės gyventojams (deklaruotiems ne mažiau kaip 12 mėn.) užtikrinimą <....>;

4. siūlome atsisakyti ketinimų įvesti perteklinę Valstybės duomenų valdysenos instituciją (SPĮ projekto 16 straipsnis), dubliuosiančią jau veikiančią Valstybės duomenų agentūrą, besivadovaujančią Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymu;

5. siūlome patikslinti SPĮ projekto 21 straipsnio 18 dalį ir 26 straipsnio 7 dalį, išbraukiant numatytą sąlygą (atitinkamai, „jeigu darbdavys neužtikrina dar bent vieno socialinių paslaugų srities darbuotojo dalyvavimo“ ir „jeigu darbdavys neužtikrina dar bent vieno socialinių paslaugų srities darbuotojo ir (ar) bent vieno socialinio darbo įgyvendinimo srityse dirbančio specialisto dalyvavimo“), kaip apribojančią darbuotojo teisę dirbti fiziškai saugioje aplinkoje ir besąlygišką galimybę atsisakyti dirbti su agresyviai besielgiančiu asmeniu (šeima);

6. siūlome patikslinti SPĮ projekto 38 straipsnio 3 dalies 2 punktą (straipsnio redakcijoje, kuri įsigalios 2024-01-01), numatant, kad „mokėjimo už dienos socialinę globą dydis asmeniui neturi viršyti 30 procentų asmens pajamų“, nes siūlomas 20 proc. yra per mažas. Dabar galiojantys dydžiai yra du (20 proc. ir 50 proc.), be to, asmens mokėjimo už trumpiau nei vieną kalendorinį mėnesį ar ne

visą dieną teikiamą dienos socialinę globą dydis nustatomas proporcingai teikiamos dienos socialinės globos trukmei ir atsižvelgiant į tai, kad dienos socialinės globos paslaugos (teikiamos asmens namuose) yra brangiausios (netgi brangesnės už ilgalaikės socialinės globos paslaugas), turėtų būti numatyta, kad mokėjimo už dienos socialinę globą dydis asmeniui neturi viršyti 30 procentų asmens pajamų;

7. siūlome patikslinti SPI projekto 39 straipsnio 6 dalį (straipsnio redakcijoje, kuri įsigalios 2024-01-01), išbraukiant „už dienos socialinę globą“, nes dienos socialinės globos paslaugos (teikiamos asmens namuose) yra brangiausios (netgi brangesnės už ilgalaikės socialinės globos paslaugas), todėl nustatant asmens finansines galimybes mokėti už dienos socialinę globą į asmens pajamas turėtų būti ir toliau įskaitomos SPI projekto 39 straipsnio 1 dalyje nurodytos pajamos (kaip ir ilgalaikės socialinės globos atveju). Būtinybė tikslinti SPI projekto 39 straipsnio 6 dalį iškyla ir dėl įžvelgtinos diskriminacijos ir socialinio neteisingumo, nes asmuo, gaunantis daugiau pajamų rūšių (kartu su individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija), mokėtų už gaunamas paslaugas mažiau (t. y. nuo vienos pajamų rūšies - individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos), palyginus su asmeniu, gaunančiu mažiau pajamų rūšių (bet mokantis už gaunamas paslaugas nuo visų SPI projekto 39 straipsnio 1 dalyje nurodytų pajamų);

8. siūlome atsisakyti SPI projekto 41 straipsnio papildomos 6 dalies (straipsnio redakcijoje, kuri įsigalios 2024-01-01), kaip nelogiškos ir nerealios, nes asmeniui, gaunančiam ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas (t. y. visumą paslaugų, kuriomis visiškai nesavarankiškam asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba), praktiškai negali būti nustatytas poreikis prevencinėms, bendrosioms socialinėms paslaugoms, socialinei priežiūrai;

9. siūlome nenaikinti SPI projekto 2 straipsnio 1 dalies (straipsnio redakcijoje, kuri įsigalios 2025-01-01), nes šiame projekte norima vieną trumpą sąvoką „asmuo su sunkia negalia“ pakeisti į kitą ilgą – „suaugęs asmuo su negalia ir vaikas su negalia, kuriems nustatyti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikiai“, esą norint išvengti asmenų „rūšiavimo“, bet panašios sąvokos (suaugęs asmuo su negalia, vaikas su negalia, senyvo amžiaus asmuo) yra paliekamos, toliau taikomos, neįžvelgiant asmenų „rūšiavimo“ į atskiras kategorijas;

10. siūlome nenaikinti SPI projekto 42 straipsnio 6 dalies ir atsisakyti 5 dalies redakcijos (redakcijoje, kuri įsigalios 2025-01-01) bei panaikinti VSI projekto 2 straipsnį, kuriuo norima pripažinti netekusiu galios 7 straipsnio 29 punktą, nes atsižvelgiant į nuolat didėjančią asmenų su sunkia negalia socialinės globos poreikį ir būtinybę patenkinti šį poreikį, kokybiškai organizuojant taip reikalingas socialines paslaugas labiausiai pažeidžiamiesiems, sunkią negalią turintiems asmenims ir laiku apmokant už suteiktas brangias paslaugas, būtina palikti galiojančią reglamentavimą, nustatantį, kad socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas yra valstybinė (savivaldybėms) perduota funkcija, kuriai vykdyti skiriamos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų lėšos. Dabartinis reglamentavimas užtikrina efektyvų ir rezultatyvų funkcijos vykdymą, o siūloma redakcija daro sistemą painią, nepagerina socialinių paslaugų kokybės, efektyvesnio funkcijų vykdymo, neužtikrina brangių socialinių paslaugų pakankamo finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų. Stipriai didinant finansinę naštą savivaldybių biudžetams (atsižvelgiant į didėjančią socialinių paslaugų poreikį, jų plėtrą, socialinių paslaugų nuolatinį brangimą, atitinkamai didėjančią finansavimo poreikį ir teisės aktų pasikeitimus), nukentėtų socialinių paslaugų prieinamumas, teikiamų paslaugų tęstinumas, kokybė, plėtra ir t. t. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu valstybinę (savivaldybėms) perduotą funkciją Vilniaus m. savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) vykdo 4 darbuotojai, kurių dėl didelio darbo krūvio etatų skaičius galėtų ir turėtų būti didesnis. Savivaldybė dėl subjektyvių priežasčių nenoriai didina darbuotojų etatų, ypač išlaikomų iš Savivaldybės biudžeto lėšų, skaičių, todėl priėmus pateiktus pakeitimus yra nemaža tikimybė, kad iš šiuo metu esamų 4 etatų liktų dar mažiau. Suprantama, kad tai labai neigiamai paveiktų socialinės globos paslaugų plėtrą, organizavimo ir administravimo kokybę;

11. siūlome Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 45 ir 46 punktuose numatyti keitimų įsigaliojimą 2024 m. sausio 1 d.

Jovita Germanovič, tel. 211 2290, el. p. jovita.germanovic@vilnius.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PASTEBĖJIMŲ TEIKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-02-21 Nr. A51-32256/23(3.3.2.26E-SOP)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Nadežda Buinickienė, Socialinių paslaugų skyriaus vedėja, Socialinių paslaugų skyrius
Sertifikatas išduotas	NADEŽDA BUINICKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-02-21 17:44:11 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-02-21 17:44:23 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-06-17 18:29:20 – 2026-06-16 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:49 iki 2024-12-19 09:38:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.69.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-02-21 18:33:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-02-21 18:33:00 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“